

Проповед 219

Кръстът

Прочит: Евреи 12, 1 - 2

Скъпи братя и сестри,

Задавали ли сте си въпроса: Какво е значението на кръста за мен? Какво си мислите, когато видите кръст? Точно такъв кръст, като този, който виждаме навсякъде около нас. Кръстовете ни заобикалят навсякъде и не е нужно да ходиш на гробището, за да видиш кръст. Достатъчно е да пуснеш телевизора, не е необходимо дори да излизаш навън, и ще видиш кръста на най-различни места. Не е необходимо да си кой знае какъв запаленко, за да забележиш колко често футболистите целуват кръстчето си, или се кръстят, било то преди или след мача, или когато вкарат гол. Това е само един обикновен пример, като него могат да се намерят стотици, дори хиляди. Кръстът ни среща навсякъде в живота. Обект е на дискусии, а понякога на конфликти, може да бъде моден атрибут или признак на мъка. Достатъчно е само да се огледаме, и ще го видим. И все пак, задавали ли сте си въпроса: Какво означава този толкова често виждан и срещан кръст, и то не какво означава въобще, ами какво означава лично за мен? Какво става в сърцето ми, когато го видя? Трепва ли нещо в мен? Какви чувства събужда кръстът в сърцето ми? И още: Как би изглеждал светът, ако този кръст го нямаше? Как би изглеждал светът, ако Исус от Назарет не беше умрял на него? Какво би станало, ако тогава Исус се беше вслушал в думите на Юда Искариотски и другите като него и беше повел народа на Израел в една революция срещу римляните, ако беше победил и бе останал да царува в тази нова държава? Ако Исус се беше появил и изчезнал от света като всеки един от предхождащите го религиозни водачи в Израел? Как би изглеждал съвременният християнски свят без християнската вяра и кръста? Трудно е, и същевременно не много трудно, да си представим света без християнството. Трудно е, защото без Христовия кръст светът би изглеждал съвсем различен и, мисля, много по-жесток. Същевременно не е много трудно, защото понякога хората в този свят са толкова егоистични и жестоки, сякаш Христос никога не е идвал и никога не е умирали на кръста за тях. Там обаче, където хората познават Христос, ние можем да видим действието на кръста на Исус. Какво е кръстът на Исус за мен - на този въпрос ще се опитаме да си отговорим.

1. Видове кръстове. Около нас има много различни видове кръстове. През вековете кръстът се е превърнал в един от най-важните символи на човечество. С една малка презентация ще се опитам да ви покажа някои от видовете кръстове, а това дори не са всичките. Кръстът в най-обикновения си вид се състои от две пресечени прави. Едната от тях, тази, която е хоризонтална, символизира човешкото, а вертикалната символизира божественото. Интересно е, че много от кръстовете за загубили първоначалното си значение и в наши дни се радват на съвсем друга популярност.

Първият кръст, който виждаме, е кръстът на коптските християни-гностици в Египет; както ще видим по-късно, той е свързан с така наречения египетски кръст.

Вторият кръст е кръстът на християните-моряци - точно затова в долната си част има формата на котва.

Третият кръст, за разлика от това, което си мислите и съвременното му възприятие като символ на хората, отхвърлящи Бога и следващи дявола, всъщност е кръстът на апостол Петър. Свързан е с неговата смърт. Петър пожелава да бъде разпънат с главата надолу, защото не се е смятал достоен да умре като Исус.

Това (4) е кръстът на Один, използван от северните народи, а също и от гностичните движения.

(5) Папски кръст - символизира трите власти на папата - епископ на Рим, Патриарх на запада и наследник на апостол Петър.

Това (6) е един от келтските кръстове, който познаваме от съживителното движение през средновековието.

Кръстът (7) на свети Яков.

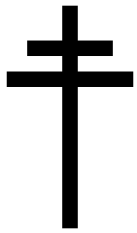
Ерусалимски кръст (8) - символизира делото на Исус и четирите евангелия.

(9) Малтийски кръст.

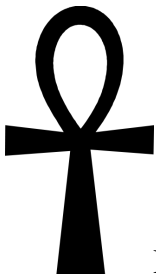
(10) Този кръст е символ на португалския орден на Исус.

(11) Патриаршески кръст - символ на властта на патриарсите - използван в православните църкви.

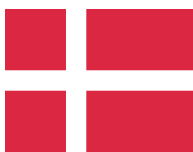
(12) Гръцки кръст - използван от източно-православните и от ранните християни.

Кръст на Нил (13) или египетски кръст.

(14) Разпятие.

Кръст (15), използван от северните народи в знамената и гербовете им.

Християнски кръст (16).

Презвитериански кръст (17).

Келтски кръст, използван в Ирландия и Великобритания (18).

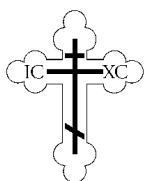
Кентърбърийски кръст (19) - използван в Англия.

Флориански кръст - използван в Полша - символ на Св. Фолриан (20).

Кръстът на Мария - въведен е от папа Йоан Павел 2, за да покаже значението на Мария за църквата (21).

Източно-православен и източно-католически кръст - създаден по времето на Византийската империя (22).

Методистки кръст (23).

Както виждате, има много кръстове - най-различни, създадени по различни поводи. Целта е била да се покаже колко много значи кръстът на Исус за нас. И все пак, какво значи кръстът на Исус за нас?

2. Какво всъщност е кръстът? Кръстът, колкото и стилизиран и красив да бъде, по времето на Исус е имал само едно предназначение и то е било да се използва като средство за мъчение. Нищо друго. Ние можем да се украсяваме с Него, да го позлатяваме и обсипваме със скъпоценни камъни, но това няма да промени основното му предназначение - кръстът е едно жестоко средство за мъчение и убиване на хора. В човешката история почти няма случаи на хора, оцелели след разпъването им на кръст. Кръстът придобива друго значение само чрез едно дело - чрез това, че Исус Христос, Божият син, дойде на този свят, за да ни спаси. Собственикът на един магазин излязъл на улицата, за да измие витрината си отвън. Изчистил почти всичко, останало му само едно петно. Той търкал и миел усърдно, но не му се отдавало да се справи с това петно. Не можел да разбере причината за своя неуспех. Най-накрая един човек, който го наблюдавал, му казал: "Петното не се намира отвън, а отвътре". Исус Христос дойде на

този свят, за да ни спаси и да ни избави от греха. Грехът действа по особен начин - той е подобен на рака. Започва отвътре, разяжда цялото тяло, докато накрая и външното рухва. Макар че човечеството понякога успява да изглежда добре отвън, отвътре е разядено, разядено от греха. Именно поради тази причина трябваше да дойде Исус Христос, **"и чрез Него да примири всичко със Себе Си - и земните, и небесните, като въдвори мир чрез Него с кръвта, пролята на Неговия кръст"** (Колосяни 1:20). Бог прати Исус Христос на тази земя с една единствена цел - да примири хората на този свят чрез Исус Христос със Себе Си. Това е голямото значение на кръста - на кръста става примирението. На кръста Бог ни дава прошката и вечния живот, на кръста ние получаваме увереност, че ще живеем вечно. Исус дойде **"и като се намери в човешки образ, смири Себе Си и стана послушен до смърт, даже смърт на кръст."** (Филипяни 2:8) Исус дойде, за да умре на кръста и този кръст се превърна в пресечната точка на небето и земята. Чрез делото на кръста, нашият свят получи повторен шанс, чрез делото на кръста ние можем да бъдем Божии деца. И забележете. Значимостта на кръста нараства, след като Исус пострада там за нашите грехове. След делото на Исус, кръстът вече не е толкова страшен, защото от символ на смъртта и мъчението, чрез Възкресението на Исус Христос, кръстът се превърна в символ на победата над смъртта и на отворената врата към вечния живот.

3. Осъзнайте какво Исус е направил за вас! Какво е направил Исус за вас? Виждате ли делото Му пречупено през кръста и страданието? За съжаление нашият свят не разбира кръста. Много от хората смятат Исус просто за един велик учител и така е още от времето на апостол Павел: **"Защото мнозина, за които много пъти съм ви казвал, а сега и с плач ви казвам, живеят като врагове на Христовия кръст;"** (Филипяни 3:18). Мнозина живеят като врагове на Исусовият кръст. Затова ние трябва да се опитаме да им покажем кой е Исус и какво е направил за всеки един човек на тази земя на кръста на Голгота. Дори ние, хората, които следваме Исус, бихме искали да Го видим без кръста. Смятаме, че всичко би трябвало да изглежда по по-различен начин, така че да не се чувстваме неудобно. Хората по времето на Исус си представяха Царя и Избавителя по съвсем различен начин. Те искаха цар, вървящ към трона със скиптър в ръка, а получиха един Цар, Който вървеше с празни ръце към кръста. Очакваха цар, който да сложи корона, а получиха един Цар, Който носеше трънен венец. Очакваха да видят цар, който върви величествено към двореца си, а вместо това получиха един Цар, Който вървеше приведен под тежестта на кръста към хълма на Голгота. Очакваха цар, който ще царува със сила и мощ, а получиха един бичуван и прикован, смазан от бой Спасител. Ние понякога пропускаме да видим колко много изтърпя Исус за нас. Колко много мъка и страдания. Затова, осъзнайте - кръстът не е нещо за забавление, нито пък е нещо лесно. На кръста Исус изстрада много и кръстовете стоят в църквите не за да ги украсяват, а за да напомнят - това е мястото, на което Исус умря за моите грехове. А нашият кръст е празен, защото Бог не остана там, а възкръсна, побеждавайки смъртта и дарявайки вечен живот на всеки, който Го последва. Бог ни спасява, въпреки слабостите ни и провалите ни, и това спасение не се вмести в нашите представи, но Бог го прави въпреки това. Нека в дните преди празника Възкресение, да се опитаме да осъзнаем големината на Исусовата жертва, величието на Неговият път към Голгота.

4. Какво трябва да направим? Две важни неща. На първо място посланието към Евреите ни казва: **"...като насочваме своя взор към Исус, Начинателя и Завършителя на нашата вяра, Който заради предстоящата Нему радост издържа кръст, като презря срама, и седна отдясно на Божия престол."** (Евреи 12, 2). Насочете погледа си към Исус. Отделете се от многото си важни ежедневни задачи и погледнете към Този, Който се отказа от всичко заради нас. Той го направи заради

радостта, която Му предстои. Коя е радостта, която предстоеше на Исус Христос? За Него нямаше нищо, освен едно - на кръста Той победи смъртта и даде на нас, хората, възможността да бъдем спасени. Голямата радост за Божия Син е ние да бъдем спасени. За това копнееше Той, затова тръгна по този тежък път. Помнете какво Исус е направил за вас и не Го изпускайте от поглед. Той е началото и краят на нашата вяра, само чрез Него имаме шанса за вечен живот. И ако сме го осъзнали, трябва да направим още нещо важно. Исус ни казва: "**Който не носи своя кръст и не върви след Мене, не може да бъде Мой ученик.**" (Лука 14, 27). Поемете това, което Бог ви е поверил и не го изпускайте. Кръстът, който ви е поверен, в никакъв случай няма да е толкова тежък, като Исусовия, но ще ви помогне да се държите за Бога. И помнете, даже и кръстът да е много тежък, от живота на Исус знаем, че когато има кръст, след това има и възкресение. Кръстът е вратата към възкресението и вечния живот.

5. Без мен? Исус можеше и да не отиде на кръста, а да каже: "Без мен!", но не го каза. Има една история от един датски поет на име Якобсен; той е написал една покъртителна новела: "Чумата в Бергамо". Бергамо е едно италианско градче, близо до Равена. Разположено е в планината и до него води само един скалист път. В това градче, пише Якобсен, в средните векове избухва чума. Ужас! Ден и нощ камбаната бие на умряло. Хората се молят на Бога, викат за помощ, но всичко е напразно - чумата върлува още по-страшно. Тогава всичко им става безразлично. Казват: "Бог е мъртъв!" Изтъркохват буретата от избите и започва страхотно пиене. Мъртвопияни, те се прегръщат и съвкупяват, както им падне. Започва същинска вакханалия, оргия на отчаянието. Дни наред. Всичко е безразлично. Всички задръжки са паднали. Често посред танца някой пада мъртъв, с почерняло лице. Оставят го да лежи. Оргията продължава. "Нека ядем и пием, защото утре ще умрем!" Един ден се стъписват. Чуват хорова песен. Изтичват до градските порти и какво да видят: по каменистия път нагоре към града се задава едно шествие от каещи се, които пеят монотонно: "Господи, помилуй нас!" Начело върви млад монах, който носи тежък дървен кръст. Шествието минава през градските порти, а жителите на Бергамо стоят и се смеят: "Вие сте идиоти! Тук Бог е мъртъв! Стига с вашето пеене! Бог е мъртъв! Елате да ядем и пием, защото утре ще умрем!" А отпред върви монахът с големия дървен кръст. Вратите на църквата са отворени. Там и без това никой вече не влиза. И така, шествието влиза там. Монахът подпира своя кръст на една колона. След него със смях и вой нахлува подивялата, разюздана тълпа от обречени на смърт. Един обезумял месарски калфа с окървавена престилка се качва на олтара, размахва един златен потир и изревава: "Пийте! Тук Бог е мъртъв!" Тогава бледият монах застава на амвона и прави знак с ръка. Става тихо. И в тишината той казва: "Искам да ви разкажа нещо. Когато Божият Син увиснал на кръста с прободени от гвоздеите ръце, народът също започнал да Му се подиграва, да Го хули и да Му се надсмива. И даже двамата престъпници, разпънати отляво и отдясно, също Го хулели. И тогава Божият Син Си помислил: "За тия ли хора трябва да умирам, за тия ли, чиито сърца никак не се вълнуват от Моята смърт. За това ли мръсно човечество, което от нищо не се трогва, трябва да загубя живота Си?" Тогава Божият Син Си казал: "Без Мен! Без Мен!" и с божествената Си сила откъснал гвоздеите от дървото, слязъл от кръста, дръпнал Си дрехата от войниците, така че зарове им се търколили надолу по Голготския хълм, наметнал Се с нея и възнасяйки Се към небето, казал: "Без Мен!" - и кръстът останал празен! И сега за вас няма никакво избавление, никакво изцеление, никакво спасение. Сега остава само смъртта и адът!" Така проповядва монахът. Цари мъртва тишина. Месарският калфа отдавна е скочил от олтара. Той е застанал под амвона, а потирът се е изтърколил от ръцете му. "Няма никакво избавление, никакво спасение,..." И тогава изведнъж този подивял месарски калфа прави три крачки напред,

протяга ръка към монаха и остро извиква: "Ей, ти! Качи отново Спасителя на кръста! Качи отново Спасителя на Кръста!"

За наша радост монахът не е разказал вярно това събитие. Най-трогателното е това, че Божият Син не е казал "Без Мен!" Той и досега страда на кръста, въпреки че хората казват: "Работата, удоволствията и всичко в този свят е по-важно за нас от нашето спасение." Този Спасител, Който следва всеки от нас до този час, има всички основания да каже: "Без мен! Правете каквото искате!" Ако ние бяхме на мястото на Исус, нямаше да имаме нищо против да загине целият свят. Но Исус, Божият Син, Спасителят, Той не казва: "Без мен!", а върви след мен! Колко дълго още ще трябва да върви след вас? Кога най-после ще разберете, че Исус иска да Му принадлежите? Кога ще ви се отворят очите, за да кажете: "Спасител мой! Примириител мой!" Погледнете към кръста на Исус и осъзнайте какво е направил за вас на Голгота, докоснете се до вечния живот и помнете: Без кръст няма възкресение, без възкресение няма вечен живот. Нека Бог да ни благослови и да ни даде сърца и време да мислим за кръста, който Исус, Божият Син, пое върху Себе Си, и да се подготвим за празника на Неговото Възкресение. Амин.